

5. ročník (koronaučivo 🧐)

Milí žáci a rodiče,

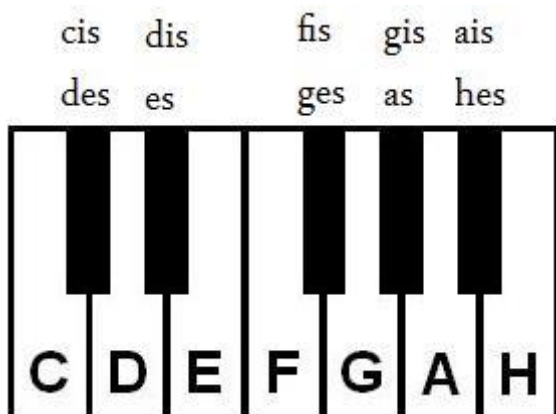
jelikož se nemůžeme vidět v pravidelné výuce, posílám alespoň materiál k opakování i samostudiu. Vím, že všichni nemáte možnost si doma materiály a příklady vytisknout, tak si je aspoň přečtete nebo napište do provizorního notového sešítku, prosím. Všem přeji hodně zdraví a těším se na brzké shledání. Kubenková

1. Enharmonická záměna

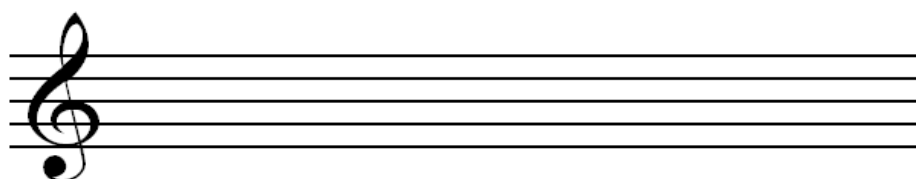
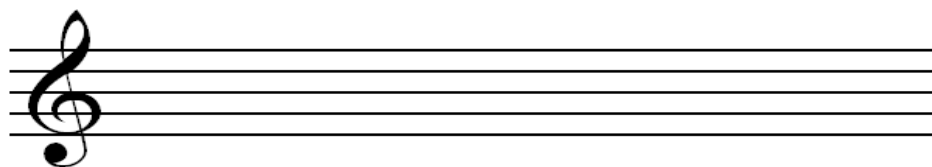
Jeden a ten samý tón lze v hudbě pojmenovat různými názvy – **enharmonické tóny**.

Záměna daného tónu za tón stejné výšky, ale jiného jména (například dis-es nebo as-gis) se jmenuje **enharmonická záměna**.

Zjednodušeně řečeno: noty, jejichž názvy jsou na jedné klávese, lze navzájem zaměnit.

1. Zapiš tóny **fis**, **g**, **e** a k nim všechny možnosti enharmonická záměny vrchní i spodní. Použij také posuvky dvojitý křížek nebo dvojitě béčko.

2. Malá písňová forma (MPF)

Malá písňová forma je jeden ze způsobů, jakým je skladba nebo píseň napsána
MPF je hudební forma, která může být:

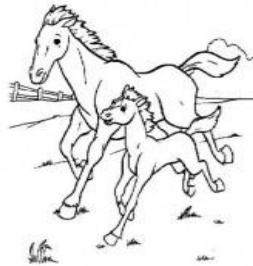
Jednodílná (a)

- většinou jsou to jednoduché dětské popěvky

HALÍ, BELÍ

HALÍ, BELÍ, KONĚ V ZELÍ
A HŘÍBÁTKA V PETRŽELI.

<http://fietnicka.kvalitne.cz>

Dvojdílná (a b)

- jedná se o většinu lidových písní

Skákal pes přes oves, přes zelenou louku,
šel za ním myslivec, péro na klobouku.

Pejsku náš, co děláš, žes tak vesel stále?
Řek' bych vám, nevím sám, hop! A skákal dále.

Třídílná (a b a, a b c)

- SCHÉMA -a b c- patří sem většina lidových i populárních písní, které mají tři sloky
(u více slok se jedná o vícedílnou formu, podle počtu slok)

Ach, ne - ní tu, ne - ní, co by mě tě - ši - lo, ach, ne - ní
tu, ne - ní, co mne tě - ší. Co mě tě - ši - va - lo s vo - dou u -
ply - nu - lo; ach, ne - ní tu; ne - ní, co mne tě - ší.

**Jaké to vorání bez pluhu, bez koní,
jaké to vorání bez koleček?
Takové vorání jako milování,
jako milování bez hubiček.**

**Pořád mně dávají, co se mně nelíbí,
pořád mně dávají, co já nechci.
Dávají mně vdovce, ten má jen půl srdce,
půl ho dal nebožce, půl by dal mně.**

- SCHÉMA- a b a - patří sem většina umělých, populárních písní s refrémem (sloka-a-, refrén- b).

Proklínám

Jiřík Ledecký

1. Prázdněj lyt je jako past, kde růže uvadnou,
Ami F Dmi C G
Ami F Dmi G
potiščí čtu tvůj dopis na rozloučenou,
C Ami Dmi C G
píšeš že odcházíš když den se s nocí střídá,
Ami F Dmi G G⁷
vodu z vína udělá kdo dobře nehledá
G C G Ami F C
Ref. Píšeš: proklínám ty tvoje ústa proklínám
G Ami F C G
tvoje oči ledový v srdci jen smůl, sám a sám
Ami F C G Ami
ať nikdy úsvit nespátří na ústa mřítí oči oslepnou
F C C G
ať do smrti seš sám

2. Tvoje oči jsou jak stín a tvář den když se stmívá,
stromy rostou čím dál výš a pak je čeká pád,
sám s hlavou skloubenou všechny lásky budou ztápní,
potiščí čtu tvůj dopis na rozloučenou.

Ref.
Ami F Dmi C G Ami F Dmi G
C Ami F C G Ami F Dmi G

Ref.

3. Klasicismus- (konec 17.- začátek 19.stol.)

- je umělecký směr, který se inspiruje především antickými vzory a zdůrazňuje střízlivý rozum, uměřenost a jasný, pravidelný řád
- vznikl ve Francii 17. století za vlády "krále slunce" Ludvíka XIV. jako reakce na citové až vášnivé baroko a odtud se rozšířil do celé Evropy
- zpočátku se mísí baroko s klasicismem, proto tomu ještě nečistému slohu říkáme barokní klasicismus, následně rokoko
- nový nástup klasicismu přinesl racionalismus, osvícenský absolutismus kdy se klasicismus stal slohem osvícenských panovnických dvorů, a Velká francouzská revoluce, v níž se rozšířil také k bohatým měšťanům. Pro další vlnu klasicismu, již přinesl Napoleon Bonaparte a napoleonské války
- výtvarné umění: pravidelnost, čistota, antické prvky, realistické zobrazení revoluce, bojů, korunovací, významných událostí

Stavovské divadlo v Praze:

J.-L. David- Korunovace císaře a císařovny:

- literatura: Moliere, La Fontaine- bajky, Goethe

Hudba v klasicismu:

- hudba se přesouvá do menších koncertních sálů, domácí koncerty
- klasicismus je přehlednější, klidnější, ovlivněný racionalismem, přírodními vědami, filosofií, upřednostňuje vůli a cit člověka, návrat k antické čistotě
- orchestr byl obohacen o lesní roh, trubky, tympány, či klarinet
- koncerty komorní i veřejné, do oratorií se dostávají prvky z opery, větší orchestrální koncerty, symfonická hudba
- vídeňští klasikové: Mozart, Haydn- autor rakouské hymny, Beethoven

Poslechni si:

!!! J. Haydn- Rakouská a Německá hymna!!!

Wolfgang Amadeus Mozart – (1756, Salzburg – 1791, Vídeň)

- klasicistní hudební skladatel, dvorní kapelní a klavírní virtuos, „záračné dítě“, geniální hudebník, který za svého života vytvořil 626 děl světského i duchovního charakteru – opery, symfonie, koncerty, komorní hudbu, mše a chorály
- mezi jeho nejproslulejší díla se řadí opery Figarova svatba a Don Giovanni (dílo premiéroval v Nosticově, teď Stavovském divadle v Praze), Kouzelná flétna, Klavírní sonáty, Malá noční hudba, zádušní mše Requiem d moll (Requiem kvůli infekční nemoci nedokončila umírá)

Malý Mozart se svou sestrou a tatínkem při muzicírování:

Poslechni si:

!!! W. A. Mozart- Malá noční hudba!!!

!!! W. A. Mozart- Kouzelná flétna- árie Královny noci!!!

!!! W. A. Mozart- úryvek z opery Don Giovanni!!!

!!! W. A: Mozart- Requiem (poslechni si hlavně závěr, který Mozart již nestihl dokončit)!!!

Ludwig van Beethoven- (1770, Bonn – 1827, Vídeň)

- byl významný německý hudební skladatel
- prvním učitelem mladého Ludwiga byl jeho otec
- ve Vídni studoval zde u významných hudebních skladatelů: Josepha Haydna, Antonia Salieriho, J. G. Albrechtsbergera, zde se také snad potkal i s Mozartem
- v průběhu svého života rozvinul klasicistní hudební prostředky do svého individuálního hudebního stylu a otevřel tak dveře nové hudební epoše – romantismu
- postupně strácel sluch a v době úplné hluchoty napsal své největší díla
- v roce 1806 pobýval na své první návštěvě během července až října v obci Hradec nad Moravicí (u Opavy) na zámku u Lichnovských, v říjnu i v samotné Opavě v domě na Beethovenově ulici
- k jeho nejslavnějším dílům patří 3., 5., 6., 7. a 9. symfonie, monumentální mše Missa solemnis, opera Fidelio, houslový koncert D dur op. 61, řada klavírních skladeb (Císařský koncert, sonáty Měsíční svit, Appassionata, Patetická, skladba Pro Elišku)
- zvyšuje počet a obsazení nástrojů v orchestru, připravuje romantický orchestr

Poslechni si:

!!! L.v. Beethoven- Pro Elišku!!! (Pro který hudební nástroj je skladba napsána?)!!!

!!! L. v. Beethoven- 9. Symfonii s „Ódou na radost“ (Znáš melodii Ódy na radost?)!!!

Podívej se na film, který najdeš na kanálu youtube. Jmenuje se ve stínu Beethoven a dozvíš se z něj o povaze a těžkém údělu mistra mnohem víc.

Film se jmenuje **Ve stínu Beethovena**

https://www.youtube.com/watch?v=O_gvfKEFvh4&t=135s